

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Commissarissen van de Koning, colleges van
Gedeputeerde Staten, colleges van Burgemeester en
Wethouders
T.a.v.

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**
DG Bestuur, Ruimte en Wonen

Postbus 20011
2500 EA Den Haag
[www.linkedin.com/company/
ministerie-van-bzk](http://www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk)

Contactpersoon

Kenmerk

Uw kenmerk

Datum 11 februari 2022
Betreft Opgave opvang asielzoekers en huisvesting statushouders

Geachte Commissarissen van de Koning, gedeputeerden, burgemeesters en
wethouders,

Sinds langere tijd werken wij samen aan de gecombineerde opgave van de
opvang van asielzoekers en de huisvesting en integratie van vergunninghouders.
Deze samenwerking is vanaf de zomer 2021 erg geïntensiveerd. De afgelopen
maanden is door gemeenten en provincies veel werk verzet om voldoende
opvangplekken en huisvesting te realiseren, waarvoor wij u nogmaals willen
bedanken. Aan de Landelijke Regietafel Migratie en Integratie (hierna: LRT) van
19 januari jl. zijn afspraken gemaakt over de opgaven voor de opvang van
asielzoekers in 2022 en de eerste helft van 2023 en de huisvesting van
vergunninghouders voor de eerste helft van 2022. Met deze brief informeren wij u
over deze opgaven en de verdeling daarvan over de provincies. Om ook voor de
langere termijn gezamenlijk kwalitatief afdoende opvang en begeleiding te
kunnen bieden aan asielzoekers en om vergunninghouders te huisvesten,
verzoeken wij u dringend de opgaven in uw provincie aan de Provinciale
Regietafel (PRT) te bespreken en om te (laten) zetten in concrete acties.

Samengevat wordt u middels deze brief gevraagd:

- Bij te dragen aan het (structureel) beschikbaar hebben en houden van 42.000
opvangplekken voor 2022 en de eerste helft van 2023 door overeenkomsten
te verlengen of nieuwe locaties te realiseren.
- Als onderdeel van de totaalopgave van het COA per provincie een amv-
opvanglocatie te creëren van (minimaal) 50 plekken voor 1 april 2022.
- De mogelijkheid te bieden om de capaciteit van voogdij-instelling Nidos met
landelijk minimaal 1.000 opvangplekken uit te breiden.
- Vier locaties aan te dragen voor het bieden van sobere opvang en het
realiseren van vier gemeenschappelijke vreemdelingen locaties.
- Concrete acties te ondernemen om de taakstelling vergunninghouders 2022-I
te behalen en de achterstand op de taakstelling weg te werken.

Ontwikkelingen december m.b.t. acute noodopvang

Alvorens in te gaan op de specifieke opgaven, staan wij graag stil bij de ontwikkelingen van afgelopen december. Ondanks de vele inspanningen kon niet voorkomen worden dat eind december een acuut risico ontstond dat onvoldoende opvangplekken voor asielzoekers beschikbaar waren waardoor de inzet van crisisnoodopvang steeds dichterbij kwam. Om dit te voorkomen zag het kabinet zich genoodzaakt om op zeer korte termijn in drie gemeenten en een regio locaties aan te wijzen voor het realiseren van opvangcapaciteit. Onder andere dankzij de inzet van die gemeenten en regio, heeft iedere asielzoeker die daar recht op had eind 2021 opvang kunnen krijgen.

De brieven aan deze gemeenten en regio betroffen zeer dringende bestuurlijke verzoeken, en geen aanwijzingen in juridische zin. Wij betreuren de onduidelijkheid die dat heeft veroorzaakt. De term 'aanwijzing' willen wij in een dergelijke situatie niet meer op deze wijze gebruiken. Het kabinet hecht er veel belang aan om samen met medeoverheden en andere partners het opvang-, huisvestings- en integratievraagstuk te blijven aanpakken.

Opgave asielopvang

Korte termijn situatieschets en opgave

De opvangsituatie blijft zeer onzeker door de steeds variërende aantallen mensen die in Nederland asiel aanvragen en het tempo van de uitstroom van vergunninghouders. Daarnaast moet het COA nu gebruik maken van veel tijdelijke (nood)opvanglocaties wat de opvangsituatie precair maakt. Volgens de huidige inzichten bedraagt de capaciteitsbehoefte van het COA 42.000 opvangplekken voor de gehele periode vanaf januari 2022 tot 1 juli 2023.

Het COA verwacht eind februari 2022 dat de benodigde 42.000 opvangplekken kortstondig beschikbaar zijn. Vanaf maart lopen echter veel bestuursovereenkomsten voor tijdelijke (nood)opvanglocaties af. Het COA verwacht eind maart nog te beschikken over 39.500 opvangplekken. Dat is inclusief noodopvanglocaties en gaat gepaard met (te) hoge bezettingspercentages wat een negatief effect heeft op leefbaarheid, beheersbaarheid en veiligheid. Daarna loopt het aantal beschikbare opvangplekken in rap tempo verder af, als er geen aanvullende acties worden ondernomen.

Het is daarom van belang dat aflopende bestuursovereenkomsten, ook van noodopvanglocaties, worden verlengd. Als verlenging niet mogelijk is, is vervanging van die capaciteit nodig. Bij voorkeur betreft het dan structurele opvangcapaciteit. Wij verzoeken de PRT's hier concrete acties aan te verbinden en daarbij oog te hebben voor de gevraagde capaciteit per provincie zoals aangegeven in onderstaande tabel. Op die manier kunnen we voorkomen dat een tekort ontstaat van 2.500 plekken op 1 april 2022 dat oploopt naar 8.000 plekken op 1 juli 2022. Het is noodzakelijk dat we gezamenlijk vermijden dat we in het voorjaar van 2022 in eenzelfde situatie terecht komen als afgelopen december.

Wij willen in het bijzonder benadrukken dat zowel COA als voogdij-instelling Nidos een acuut tekort aan opvangplekken hebben voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv's). Zo bedroeg het tekort bij het COA begin dit jaar ruim 400 opvangplekken. Dit tekort loopt op tot ongeveer 550 opvangplekken eind

2022. Dat betekent dat amv's nu soms met volwassen asielzoekers worden opgevangen en niet de juiste begeleiding krijgen. Dit is een zeer onwenselijke situatie voor deze toch al kwetsbare groep. Het COA is daarom met spoed op zoek naar extra procesopvanglocaties. Dit kunnen afzonderlijke locaties zijn, of afgescheiden delen van locaties met reguliere opvangplekken. Wij verzoeken iedere provincie daarom met klem om het COA de mogelijkheid te geven om voor 1 april 2022 een amv-locatie met 50 plekken te realiseren.

Naast het COA, vangt voogdij-instelling Nidos ook amv's op. Het gaat hierbij om amv's die jonger dan 15 jaar zijn en amv's die een verblijfsvergunning hebben gekregen. Voor de kleinschalige opvang voor vergunninghouders zoekt Nidos extra opvangplekken in eensgezinswoningen voor vier amv's en/of groepspanden voor 10-20 amv's. Voor 2022 voorziet Nidos dat de capaciteit landelijk met minimaal 1.000 opvangplekken moet worden uitgebreid. Nidos zoekt in het kader van goede spreiding over het land contact met iedere gemeente, die een bijdrage kan leveren. De opvang voor amv's met verblijfsvergunning valt onder de taakstelling huisvesting.

Middellange termijn: verdeling opvangplekken per provincie

Op dit moment zijn de opvanglocaties onevenredig verdeeld over Nederland. Sommige provincies doen relatief meer dan andere. Hier zijn wij deze provincies zeer erkentelijk voor. Uiteindelijk bestaat echter de wens om de opvanglocaties meer evenredig over het land te verspreiden, conform de uitgangspunten van de Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen. Met het oog op deze verdeling heeft de LRT van 19 januari jl. een nadere duiding gegeven aan de verdeelsystematiek voor de benodigde opvangcapaciteit zoals die bij vaststelling van de Uitvoeringsagenda is overeengekomen.

In onderstaande tabel is de verdeling van opvangplekken over de provincies opgenomen, berekend op basis van deze verdeelsystematiek. De verwachting is dat geleidelijk naar deze gewenste verdeling wordt toegegroeid. Daarnaast wordt uitgegaan van een uiteindelijke afbouw van noodopvanglocaties, zeker waar die niet aan het gewenste kwaliteitsniveau voldoet. Op korte termijn is het niet mogelijk om deze verdeling te verwezenlijken en worden de meer presterende provincies gevraagd dit te blijven doen. Bij het realiseren van langerlopende (reguliere) opvangplekken is het wel zaak om de onderstaande verdeling voor ogen te houden. Daarom roepen we provincies waar relatief gezien meer structurele opvangplekken moeten worden gerealiseerd, op om hier concreet met het COA mee aan de slag te gaan. Iedere PRT ontvangt op korte termijn een specifieke provinciale doorkijk van het COA. Hierin zijn de opgave per provincie, de huidige opvangcapaciteit en reeds bekende openingen en sluitingen opgenomen.

Provincies	Aantal opvangplekken totaal (regulier en noodopvang) (1 feb. 2022)	Waarvan aandeel reguliere opvangplekken in % (1 feb. 2022)	Totale overeengekomen opvangcapaciteit 2022-mid 2023 conform verdeelsleutel
Drenthe	3.786	87%	3.170
Flevoland	3.472	87%	3.119
Friesland	3.641	79%	3.207
Gelderland	4.685	91%	4.930
Groningen	4.145	87%	3.392
Limburg	2.926	84%	2.999
Noord-Brabant	4.980	100%	5.855
Noord-Holland	4.000	55%	4.316
Overijssel	2.894	71%	2.541
Utrecht	1.856	82%	2.199
Zeeland	829	59%	593
Zuid Holland	3.601	62%	5.679
Totaal	41.815	81%	42.000

Verdeling opvangplekken per provincie op peildatum 1 februari 2022 (excl. quarantaine- & isolatie-uitwijklocaties, defensielocaties en beschermde opvanglocaties) en overeengekomen verdeling opvangcapaciteit conform verdeelsystematiek LRT o.b.v. capaciteitsbehoefte COA 42.000 opvangplekken

Bijzondere opvangvormen: sobere opvang en GVL

Bij de opvangopgave willen wij aandacht vragen voor een aantal bijzondere opvangvormen waarvoor specifieke locaties nodig zijn. Hiervan is ook melding van gemaakt in eerdere brieven. De gevraagde bijzondere opvangplekken zijn een verbijzondering van het totaal aantal opvangplekken van 42.000 dat het COA nodig heeft.

Zo is het COA op zoek naar vier locaties voor sobere opvang. Deze opvang voor asielzoekers uit veilige landen van herkomst en personen met een asielvergunning in een andere EU-lidstaat heeft een versoerd regime en extra toezicht. Deze opvangvorm is bedoeld om personen te ontmoedigen een kansarme asielaanvraag in te dienen in Nederland en daarmee de druk op de asielopvang onnodig te verhogen. Ook moeten de maatregelen die gepaard gaan met het versoerde regime, zoals een dagelijkse meldplicht en extra beveiliging,

eventuele overlast voorkomen. Tot 31 december 2021 liep er een pilot met deze opvangvorm in Ter Apel en Budel-Cranendonck. Deze pilots hadden overwegend positieve effecten, maar zijn per 1 januari 2022 afgerond, conform afspraak met de betrokken gemeenten. Het is niet gelukt om voor deze datum nieuwe locaties te vinden waar de versoberde opvang tijdens de gehele verblijfstermijn in Nederland kan worden voortgezet. Hierdoor kan het COA deze opvangvorm nu niet invullen, ondanks de breed gedragen wens om deze categorie asielzoekers versoberd op te vangen. De versoberde opvang helpt in de aanpak van overlast. Om eventuele overlast verder te beperken heeft het ministerie van Justitie en Veiligheid bovendien een *toolbox* ontwikkeld met maatregelen die op de locatie en in de gemeente genomen kunnen worden. Ook kan het ministerie ketenmariniers inzetten die gemeenten, COA en andere partijen ondersteuning bieden.

Tot slot vragen wij aandacht voor het realiseren van gemeenschappelijke vreemdelingenlocaties (GVL's). Dit zijn proceslocaties met 1.000 of meer opvangplekken waar iedere asielzoeker tijdelijk verblijft gedurende de eerste fase van de asielprocedure en waar verschillende organisaties uit de migratieketen samenwerken. In de Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen wordt gestreefd naar vier locaties verspreid over het land voor een evenredige verdeling. Door de ontwikkeling van deze locaties kan de gemeente Westerwolde, waar Ter Apel is gelegen, op meer structurele wijze worden ontlast.

Huisvesting vergunninghouders 2022-I

Door tijdige huisvesting kunnen vergunninghouders snel beginnen met integreren en participeren in de maatschappij. Het levert ook een belangrijke bijdrage aan het verminderen van de grote druk op de opvangcapaciteit van het COA. Dankzij grote inspanningen is het gelukt om in de tweede helft van vorig jaar ruim een kwart van de opgelopen achterstanden op de taakstelling huisvesting in te halen. Aan de LRT van 18 november 2021 is de doelstelling afgesproken dat de resterende achterstand wordt ingehaald voor 1 juli 2022. Dit betekent een totale huisvestingsopgave van 13.728 vergunninghouders, omgerekend 2.288 personen per maand.

In onderstaande tabel is de opgave per provincie weergegeven, alsmede het aantal vergunninghouders dat in januari is gehuisvest. Hieruit blijkt dat het huisvestingstempo in januari (1.529) lager was dan wat nodig is om het genoemde doel te bereiken. Vanwege het vervallen van veel (nood)opvanglocaties vanaf maart is het echter juist van groot belang dat het huisvestingstempo in de eerste maanden van dit jaar hoog blijft.

Daarnaast wordt op dit moment een derde van alle opvangplekken bewoond door vergunninghouders en is bij het opstellen van de opvangbehoefte rekening gehouden met het volledig inlopen van de achterstand op de taakstelling vergunninghouders in de eerste helft van 2022. Wanneer dit niet wordt behaald, dan zal de bovengenoemde opvangbehoefte voor dit jaar verder toenemen. Wij verzoeken de PRT's daarom om aandacht te blijven besteden aan de huisvestingsopgave en in samenwerking met de verschillende gemeenten afspraken te maken over hoe deze opgave gehaald kan worden.

	<i>Taakstelling 2022-I</i>	<i>Resterende achterstand</i>	<i>Totaal</i>	<i>Gerealiseerd tot 1 feb</i>
NL	10.000	3.728	13.728	1529
DR	285	71	356	43
FL	242	44	286	41
FR	373	224	597	58
GL	1.206	534	1.740	173
GR	334	214	548	57
LB	643	371	1.014	103
NB	1.474	449	1.923	272
NH	1.648	683	2.331	254
OV	668	353	1.021	100
UT	780	467	1.247	93
ZL	223	26	249	25
ZH	2.124	292	2.416	310

Tot slot

Aangezien de situatie al op korte termijn precair kan worden, vragen wij de PRT's, samen met het COA, om zo spoedig mogelijk aan te geven hoe zij de onmiddellijke opgave van het behoud van voldoende en kwalitatief afdoende opvangcapaciteit en het behalen van de huisvestingsdoelstellingen in de eerste helft van 2022, willen realiseren.

In de tussentijd en met het oog op de toekomst is het uiteraard belangrijk om te werken aan duurzame oplossingen gericht op wendbaarheid en stabiliteit, juist om te voorkomen dat vaak kortetermijnmaatregelen genomen moeten worden. Hierbij geldt de Uitvoeringsagenda Flexibilisering Asielketen en de in deze brief opgenomen verdeling van opvangplekken als leidraad. Wij vragen de PRT's daar samen met het COA invulling aan te geven. Uiteraard kunt u daarbij rekenen op ondersteuning vanuit het Rijk middels verschillende instrumenten zoals eerder met u is gedeeld. Ook blijven wij, en in het bijzonder het COA, u op de hoogte houden van prognoses en realisatie van bezetting en capaciteit en de mogelijke impact daarvan op onze gezamenlijke opgaven.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

H. Bruins Slot

**Ministerie van
Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties**
DG Bestuur, Ruimte en
Wonen

De Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,

Datum
20 januari 2022

Hugo de Jonge

Kenmerk

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

E. van der Burg